ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 16ης Δεκεμβρίου 1999 *

Στην υπόθεση C-138/99,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον F. Benyon, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, εκπροσωπούμενου από τον P. Steinmetz, διευθυντή νομικών και πολιτιστικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, 5, rue Notre-Dame, Luxembourg,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/56/ΕΚ του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 1994, για τη θέσπιση των βασικών αρχών που διέπουν τις έρευνες ατυχημάτων και συμβάντων πολιτικής αεροπορίας (ΕΕ L 319, σ. 14), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann (εισηγητή) και J.-P. Puissochet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs

γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Οκτωβρίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 19 Απριλίου 1999, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 226 ΕΚ), προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/56/ΕΚ του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 1994, για τη θέσπιση των βασικών αρχών που διέπουν τις έρευνες ατυχημάτων και συμβάντων πολιτικής αεροπορίας (ΕΕ L 319, σ. 14, στο εξής: οδηγία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.

2 Το άρθρο 12, παράγραφος 1, της οδηγίας προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν προς την οδηγία το αργότερο στις 21 Νοεμβρίου 1996 και ότι ενημερώνουν αμέσως σχετικά την Επιτροπή.

3 Μη έχοντας λάβει καμία κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς της οδηγίας, η Επιτροπή, με έγγραφο της 30ής Μαΐου 1997, όχλησε την Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου να διατυπώσει σχετικά τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 169 της Συνθήκης διαδικασία.

4 Με έγγραφο της 13ης Αυγούστου 1997, η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου απάντησε ότι τα μέτρα μεταφοράς ήταν υπό επεξεργασία.

5 Μη έχοντας λάβει καμία πρόσθετη πληροφορία, η Επιτροπή απηύθυνε στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, στις 24ης Φεβρουαρίου 1998, αιτιολογημένη γνώμη, υπενθυμίζοντας την υποχρέωσή του να μεταφέρει την οδηγία στο εθνικό δίκαιο και καλώντας το να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως της αιτιολογημένης γνώμης.

6 Η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου απάντησε στην αιτιολογημένη γνώμη στις 26 Μαρτίου 1998, αναφέροντας ότι το εγκεκριμένο από το Υπουργικό Συμβούλιο σχέδιο κανονισμού για τη μεταφορά της οδηγίας είχε μόλις υποβληθεί προς γνωμοδότηση στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στο αρμόδιο επιμελητήριο και στην επιτροπή εργασίας του Κοινοβουλίου.

7 Μη έχοντας λάβει από την Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου καμία περαιτέρω πληροφορία που να της επιτρέπει να συναγάγει ότι είχαν ληφθεί τα μέτρα μεταφοράς, η Επιτροπή αποφάσισε στις 16 Απριλίου 1999 να ασκήσει την παρούσα προσφυγή.

8 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 189, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ), η οδηγία δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται, όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνει την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών, και ότι σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 10, παράγραφος 1, ΕΚ), τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο κατάλληλο να εξασφαλίσει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Συνθήκες ή προκύπτουν από πράξεις των οργάνων της Κοινότητας. Προσθέτει ότι ο δεσμευτικός χαρακτήρας των διατάξεων αυτών υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα και να τα ανακοινώνουν για να μεταφέρουν τις οδηγίες στην εθνική έννομη τάξη εντός της ταχθείσας προθεσμίας και να ανακοινώνουν τα μέτρα αυτά αμέσως στην Επιτροπή.

9 Η Κυβέρνηση του Λουξεμβούργου δεν αμφισβητεί ότι δεν μετέφερε εμπροθέσμως την οδηγία στο εθνικό δίκαιο. Αναφέρει ότι η καθυστέρηση αυτή είναι διαδικαστικής φύσεως και διευκρινίζει ότι ένα σχέδιο νόμου είναι υπό επεξεργασία.

10 Πρέπει να διευκρινιστεί συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής του έννομης τάξεως προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και προθεσμιών που έχει ορίσει μια οδηγία (βλ., ιδίως, απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1999, C-401/98, Επιτροπή κατά Ελλάδος, Συλλογή 1999, σ. I-5543, σκέψη 9).

11 Δεδομένου ότι η μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη δεν πραγματοποιήθηκε εντός της ταχθείσας από αυτήν προθεσμίας, η προσφυγή την οποία άσκησε η Επιτροπή πρέπει να θεωρηθεί βάσιμη.

12 Πρέπει επομένως να αναγνωριστεί ότι το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.

Επί των δικαστικών εξόδων

13 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Η Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστεί το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στα δικαστικά έξοδα. Επειδή το καθού ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/56/ΕΚ του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 1994, για τη θέσπιση των βασικών αρχών που διέπουν τις έρευνες ατυχημάτων και συμβάντων πολιτικής αεροπορίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.**

2) **Καταδικάζει το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στα δικαστικά έξοδα.**

Moitinho de Almeida Gulmann Puissochet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Δεκεμβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του τρίτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida